

Súd: Okresný súd Kežmarok  
Spisová značka: 3P/13/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418200169  
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2018  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Kubinský  
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2018:8418200169.1

## Uznesenie

Okresný súd Kežmarok v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. F., K.. X.XX.XXXX O. X. XXX/X, W. W. B., rodičov: matky H.. Q. F., K.. XX.X.XXXX, O. X. XXX/X, W. W. B. , otca: X. Q., K.. XX.X.XXXX, O. Š. XXX/X, W. W. B., na návrh starej matky Q. F. K.. XX.XX.XXXX, O. X. XXX/X, W. W. B., o nariadení neodkladného opatrenia vo veci zákazu styku matky s maloletým dieťaťom, t a k t o

### rozhodol:

I. U s t a n o v u j e za procesného opatrovníka: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok pre maloleté dieťa: B. F., K.. X.XX.XXXX, O. X. XXX/X, W. W. B., v konaní o nariadení neodkladného opatrenia vo veci zákazu styku s maloletým dieťaťom vedenom na Okresnom súde Kežmarok pod spisovou značkou 3P/13/2018.

II. Na čas do právoplatného skončenia vo veci samej z a k a z u j e styk matke: H.. Q. F., K.. XX.X.XXXX, s maloletým dieťaťom B. F., K.. X.XX.XXXX.

### odôvodnenie:

1. Dňa 22.1.2018 sa osobne podaným návrhom na tunajšom súde stará matka maloletého domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zakáže styk matke H.. Q. F., K.. XX.X.XXXX s maloletým B. F., K.. X.XX.XXXX.

2. Návrh navrhovateľka odôvodnila tým, že maloletý bol na základe uznesenia tunajšieho súdu č. k. 5P/69/2015 zo dňa 23.4.2015 o vydaní predbežného opatrenia zverený do navrhovateľkinej náhradnej osobnej starostlivosti, matka bola zaviazaná prispievať na jeho výživu sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na nepnoleté dieťa a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 35 € mesačne. Následne rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 6P/56/2015 z 29.3.2017 bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a matka bola zaviazaná prispievať na jeho výživu sumou 30 % zo sumy životného minima na nepnoleté dieťa a otec bol zaviazaný prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou 35 € mesačne. Navrhovateľka zabezpečuje potrebnú starostlivosť a opateru, maximálne sa mu venuje. Matka maloletého navštevuje cca 1- krát v týždni, v domácnosti navrhovateľky, kde strávi 2 až 3 dni. Počas týchto návštev sa matka správa neprímerane. Navrhovateľku osočuje, vulgárne jej nadáva aj pred maloletým, v nadmernej miere požíva alkoholické nápoje pod vplyvom, ktorých nevie kontrolovať svoje správanie. Maloletého zastrahuje, správa sa nevhodne až vulgárne, keď maloletého berie so sebou do kúpeľne a sebe do postele, kde je spolu s priateľom polooblečená. Ďalej navrhovateľka uvádza, že každá jej návšteva v domácnosti končí hádkami, takého typu, že je potrebné privolať hliadku polície, a pri týchto incidentoch je prítomný aj maloletý. V poslednom období matka kradne navrhovateľke peniaze, berie z jej domácnosti potraviny. Matka maloletého berie na prechádzky, z ktorých sa vracia pod vplyvom alkoholu. Viac krát bola navrhovateľka telefonicky kontaktovaná, že matka leží na zemi opitá a maloletý stojí pri nej, z čoho bol vystrašený. Navrhovateľka je toho názoru, že takéto nevhodné správanie matky ohrozuje maloletého na jeho zdravom vývoji, a nakoľko doposiaľ nie je upravená styk matky s maloletým dieťaťom žiada, aby súd neodkladným opatrením zakázal matke H.. Q. F., K.. XX.X.XXXX styk s maloletým B.K. F., K.. X.XX.XXXX.

3. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

4. Podľa § 69 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

5. Podľa § 117 CMP ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

6. Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

7. Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len "kolízny opatrovník").

8. Podľa § 31 ods. 4 druhej vety Zákona o rodine funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

9. V zmysle § 61 od. 1 Zákona o rodine je opatrovník povinný vykonávať svoju funkciu v záujme maloletého dieťaťa.

10. Právo a povinnosť rodičov zastupovať maloleté dieťa nie je neobmedzené. Pri právnych úkonoch, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom, nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa žiadny z rodičov a súd obligatórne ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Existencia možnosti rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletými deťmi je badateľná najmä v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, v konaní o rozvod a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, v dedičskom konaní či v konaní o určenie otcovstva a pod., ide teda predovšetkým o konania, kde sú účastníkmi okrem rodičov aj ich maloleté deti.

11. Vzhľadom na nízky vek maloletého, ktorý v tomto konaní nemôže samostatne konať a taktiež nemôže byť v tomto konaní ani zastúpený svojim zákonným zástupcom, ani jeho rodičmi, z dôvodu možnej kolízie záujmov medzi dieťaťom, zákonným zástupcom a rodičmi, súd postupoval v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami a maloletému Valentínovi ustanovil opatrovníka na zastupovanie v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, a to konkrétne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, ktorý má informácie o dieťati.

12. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

16. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

17. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

18. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

19. Neodkladné opatrenie je inštitút naliehavej procesnej ochrany, ktorým sa urýchlene upravujú pomery strán sporu. Vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia ako nástroja zabezpečujúceho bezodkladnú úpravu pomerov v rozsahu odôvodnenom naliehavou potrebou súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nevykonáva dôkazy a rozhoduje iba na základe skutočností a tvrdení uvedených v návrhu a na základe predložených listinných dôkazov, ktoré by mali hodnoverne osvedčovať stav tvrdený v návrhu. Pri neodkladnom opatrení nemá súd povinnosť vykonať úplné dokazovanie vo veci, na toto nemá ani časový priestor, musí sa obmedziť len na zistenie, či navrhovateľ osvedčil dôvodnosť nariadiť neodkladné opatrenie.

20. V každej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa dominuje záujem dieťaťa. Dosiahnutie účinnej ochrany záujmov maloletého dieťaťa je zabezpečené aj inštitútom neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchléné a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

21. Podľa čl. 41 ods. 4 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

22. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

23. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

24. Špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností je právo styku rodiča. Zásadne ide o nové právo, ktoré vzniká v dôsledku zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti druhého rodiča alebo tretej osoby. Do doby, kým nie je dieťa právoplatne zverené do osobnej starostlivosti len jedného z rodičov či inej osoby, je právo styku konzumované právom rodiča zabezpečovať výchovu dieťaťa aj prostredníctvom

osobnej starostlivosti oň. Právom oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa starať o dieťa a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje právo dieťa na starostlivosť oboch rodičov. Pokiaľ je dieťa zverené do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, druhému rodičovi by malo byť umožnené s dieťaťom v takej miere, aby bol postulat rovnakej rodičovskej starostlivosti o dieťa čo najviac naplnený. Takáto úprava styku dieťaťa s rodičom je spravidla vždy v najlepšom záujme dieťaťa, pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétna skutočnosť, o ktorú sa tento záujem opiera, musí byť v konaní preukázaná (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 2298/2015 z 15.3.2016).

25. Výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasne stretávanie s jedným z rodičov obmedzené alebo úplne zakázané. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Tieto musia byť natoľko závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť prirodzený kontakt. Jediným kritériom pre vyslovenie obmedzenia alebo zákazu styku je teda aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva.

26. Dôvodom na zákaz či obmedzenie styku môže byť potenciálna ujma na fyzickom zdraví dieťaťa, ujma na psychickom zdraví dieťaťa a ujma inej než zdravotnej oblasti (morálna, osobnostná a pod.). Dôvod na zákaz alebo obmedzenie styku musí spočívať v posúdení konkrétnej situácie a okolností individuálneho prípadu. Aj v tomto prípade platí, že po jeho vyslovení musí súd aj bez návrhu vykonať opatrenia pre perspektívne obnovenie vzťahov medzi rodičom a dieťaťom.

27. Súd preskúmal návrh navrhovateľky spolu s priloženými listinnými dôkazmi a na základe trvalo pripojených spisov súd zistil, že vykonateľným uznesením tunajšieho súdu o nariadení predbežného opatrenia č.k. 5P/69/2015-7 z 23.4.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.6.2015 bol maloletý Valentín zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Q. F. a taktiež jej súd vymedzil rozsah práv a povinností. Predmetným uznesením súd zaviazal matku maloletého prispievať na jeho výživu sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté dieťa a otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 35 € mesačne. Následné vykonateľným rozsudkom vo veci samej č.k. 6P 56/2015-54 z 29.3.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 9.11.2017 bol maloletý Valentín zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Q.Á. F., ktorá sa stala povinnou a oprávnenou osobne sa o maloletého starať, spravovať jeho majetok a riešiť záležitosti v bežných veciach. Matku maloletého súd zaviazal prispievať na jeho výživu sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté dieťa a otca zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 35 € mesačne. Z obsahu listinných dôkazov predložených navrhovateľkou súd zistil, že navrhovateľka oznámila na políciu, že ani jeden z rodičov si neplní vyživovaciu povinnosť voči maloletému a taktiež oznámila trestný čin krádeže, kde podozrivou je matka maloletého ide o potvrdenie Obvodného oddelenia Policajného zboru v Spišskej Starej Vsi zo dňa 19.1.2018 a vyzoznenie Okresného riaditeľstva policajného zboru v Kežmarku zo dňa 18.1.2018 o oznámení krádeži finančnej hotovosti.

28. Na základe uvedeného, dospel súd k záveru, že návrh je dôvodný a sú nepochybne osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver, že existuje bezprostredné nebezpečenstvo ujmy maloletého. Vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia, ktoré je len dočasné a bude trvať len do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, má súd za osvedčené, že matka sa vo vzťahu k maloletému správa nevhodne a svojím správaním ohrozuje jeho zdravý fyzický a psychický vývoj, a teda je v záujme maloletého Valentína upraviť styk s jeho matkou do právoplatného skončenia vo veci samej. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že takouto úpravou sa sleduje najlepší záujem maloletého a prostriedky k jeho dosiahnutiu sú primerané a súčasne nie je možné nájsť šetrnejšiu alternatívu.

29. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. O trovách konania súd rozhodne v rozhodnutí, ktorým skončí toto konanie vo veci samej.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok. (§ 357 CSP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. (§ 127 a § 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Toto uznesenie je v súlade s § 332 ods. 1 CSP vykonateľné jeho dorúčením účastníkom konania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie súdneho výkonu rozhodnutia.